

העם

גאון הבמה

"כי העולם הוא במה", טען שייקספיר. סאדאת מוכיח כי הצגה גדולה

יבוקה זמלא תפקיד פוליטי חשוב

היו לאנזור אל-סאדאת מעריצים רבים בישראל. היו שהעריצוהו כנביא השלום, כמדינאי נועז, כפוליטיקאי מחוכם. אך יתכן שמעריציו הגדולים ביותר היו דווקא אנשי-התיאטרון המיקצועיים.

הם ראו בו גאון בימתי — המפיק, הבמאי והשחקן הראשי של מופע "שלום חיפה — 1979".

המטוס בלוד, תזמורת-צה"ל המנגנת את ההימנון המצרי, הנשיא המצרי המצדיע לדגל צה"ל, התפילה באל-אקצה, המנהיג הערבי המזועזע ביד ושם, הנאים בכנסת — כל אלה היו סצנות חדיפעמיות. אף אפשר לחזור עליהן.

הביקור בבאר-שבע לא היה מבוים היי טב, ולא השאיר מי שקע עמוק. לא כן הביקור בחיפה. הוא נועד ליצור את ההרגשה כי הנה השלום הוא עובדה קיימת. הקצב הנינוח, נוכחות הרעייה המקסימה, הפגישה עם ההמון ברחוב, מסע-הקניות של הבת, ובעיקר — מיפגש לוחמיהם משני הצדדים, כל אלה השפיעו עמוקות על תודעת האדם הישראלי.

הנשיאים ורעותיהם רק המוזיקה היתה חסרה

לא נמלחהעופה בלוד, כי שם ההצגות הן גם שיגרתיות וגם חסרות-עומק. כשנפתח המסך, היתה הבמה כימעט ריקה. משני הצדדים המתינה המקהלה הישראלית. מימין — הסטאטיסטים בלבוש אורחי. משמאל — הסטאטיסטים במדים, עם דגלים.

כשהכל היה דרוך, נכנס השחקן הר אשי. ואינו כניסה זאת היתה!

"הוא לא בא סתם. הוא הביא עימו את התפאורה שלו. הספינה לבנה גדולה הופיעה משמאל ונקשרה בצד האחורי של הבמה, כשהיא מספקת לה את העומק. על התפאורה הזאת הוצבה המקהלה המצרית — סטאטיסטים במדי-מלחים, שנעו אנה ואנה ויצרו את המתח לקראת הרגע הגדול.

"ואו הוא בא — השחקן הראשי והי שחקנית הראשית. כל הזרקורים הופנו אליהם. כל עין היתה דבוקה בהם. הם הפכו מרכז הבמה. כל תנועה, כל מילה, כל תנועה-יחוצרה בישרה את גדולתם. "הם — איזה מישחק! איזה בימוי! רק המוזיקה היתה חסרה. (גי'ופה) ורדי היה גא לחבר את הלחן להפקה שכזאת! זה שם את אאידה בכיס הקטן!"

מישקע נפשי. אם גילה אל-סאדאת שוב את כישורו הטיבעי לדראמה ולגני צול מירבי של אמצעי-התיקורת החזו"תיים, לא היתה זאת למרות הכל הצגה ריקה.

אמנם, מבחינת התכלית הפוליטית, לא נשא מאורע גדול אחרון זה של תשל"ט פרי מוחשי. מראש לא נועדה לו מטרה כזאת (ראו הנדון). אך מי שסבר שמשום כך היה זה ביקור חסרת-צאות, טעה.

יותר מכל מאורע אחר ביחסי ישראל-מצריים, מאו ביקורו ההיסטורי של אל-סאדאת בירושלים, השאיר ביקור זה אה-ריו מישקע פסיכולוגי.

הביקור בירושלים היה חדיפעמי, מדי-הים, עוצר-נשימה, סוחט דמעות של התי-רגשות. המנהיג הערבי הראשון על כבש

שרי-החקלאות שרון בלי תגליות גנוזות

זרחן הממשלה דמה השבוע, ל- כמה רגעים, לתמונתו המפורסמת של ליאונרדו דה-וינצ'י, הסעודה האחרו"נה. לרגע אחד קפאו כל השרים במקומם. היה זה כאשר בלהט הוויכוח, שהחל מייד עם תחילת ישיבת-הממשלה, צעק שרי-החקלאות, אריאל שרון, לעבר סגן ראש-הממשלה: "אדוני הסגן, היום אפי-שיט אותך עירום ועריה על שולחן הי-ממשלה!"

לעיני היושבים מהצד התגלה המחזה הבא: ראש-הממשלה החוויר כסיד. סגי נו, ייגאל ידין, היה כמוכה-הלם וחיכך את כפות ידיו. שרי-הביטחון, עזר וייצמן, הניח את כף ידו על פיו, כדי לשים מחסום לרצם-הצחוק שעמד לפרוץ מגרונו. הוא היה גם הראשון שהתאושש מההלם, לשי-מע דבריו הבוטים של אריק שרון, וניסה להפיג את המתח בהלצה על חשבון ידין: "תפשיט אותו, מה כבר אפשר יהיה לרי-אות שם?"

פטים שמואל תמיר, יסע לחוץ-לארץ, כדי לחולל את הסערה שבה הושמעו הביטויים הגסים ביותר שידעה ממשלה זו מעודה. בעוד תמיר מטייל עם מנהלת לישכתו בחוץ-לארץ, נדחף ייגאל ידין, כימעט בניגוד לרצונו, אל העימות עם שרון. ידין יודע כי אין לו שנתיים עד הבחיר-רות. הוא יודע כי מצב בריאותו הרועע של ראש-הממשלה, מנחם בגין, וההתדר-דרות בתוך הקואליציה, עשויים להביא לשינוי בממשלה זמן רב לפני הבחירות הקרובות, אם יהיה זה שינוי בהרכב הי-קואליציה או בחירות מוקדמות.

מזה חודשים אחדים משתעשע ידין ברעיון לעשות צעד פוליטי-הפגנתי, של-דעתו יחזיר אותו למפה הפוליטית, ויח-זיר אליו חלק מאמפינו, מצביעי ד"ש לשעבר, הבוחלים בו כיום.

הגורם הממתן, הבולם צעד זה, היה עד-עתה שמואל תמיר. כל מעשיו, קריצותיו ורמוזיו של תמיר מכוונים עתה לכיוון

סטרייפ-טיז נל שולחן הממשלה

מנחם בגין והליכוד. לתמיר יש דרך קלה יותר לשקם את הריסותיו, מאשר הדרך שבה רוצה ידין לשקם את הריסותיו שלו. הוא רוצה לקפוץ בהזדמנות הקרובה ביר-תר על עגלת הליכוד, וכך להבטיח את מקומו בכנסת הבאה, ואולי אף בממשלה הבאה.

צעד הפגנתי של ידין אינו עולה בקנה אחד עם תוכניותיו של תמיר, ולכן הצ-ליח תמיר עד כה למנוע מידין, להפגין שריים". אולם כאשר חזר תמיר כסוף השבוע מחוץ-לארץ, הוא הבין שיתכן שמסעו היה מהגז באופן אישי, אך בור-דאי היה מסוכן מבחינת העתיד הפוליטי שלו.

תמיר חזר ומצא את ידין מחומם וכר-עס. מבלי יכולת להירגע, העסקים הי-תומכים בידין, בתוך שרידי התנועה הי-מוקרטית, ממי ("מאיר") דה-שליט, רם רון ואלי אייל, הצליחו להסמ אתו כדבעי. עסקים אלה המתינו להזדמנות, כדי להי-סית את ידין נגד אנשי המרכז החופשי בתוך התנועה הדמוקרטית. אנשי-התנועה הוותיקים של ידין רואים בסלידה את השתלטות תמיר ושרידי המרכז החופשי על ידין ועל התנועה הדמוקרטית.

תמיר נווט למצב שבו עליו ללכת עתה יחד עם ידין ועם השר ישראל כץ, השר השלישי של הדמוקרטים, עד הסוף. אר-לם גם במצב זה, תמיר הוא עדיין גורם ממתן. הוא היה השר היחיד ששתק בי-מהלך כל הישיבה הסוערת של הממשלה. וכל מי שמכיר את ידין צופה כי בסופו של דבר תתגלה הפרשה כולה כסערה,

שרי-הפנים, יוסף בורג, הליט את פניו בידי. כאילו סגן ראש-הממשלה כבר מר-נח עירום על שולחן-הממשלה, והוא אינו רוצה לחזות במחזה. שרי-הבריאות אלי-עזר שוסטק התגשם בכבודות. לעומת זאת, שמו חזיר-עין שמסביב לשולחן הממשלה לב לכך שדווקא שרי-האוצר, שימחה ארי-ליך, היה נינוח. נראה היה כאילו הוא נושם לרווחה על ששני מתארגפים אח-רים עולים להלום זה בזה בזירה, ומנחיים לו לפרוש בפניה. היחיד שפרץ בצחוק היה מוכיר-הממשלה, אריה נאור, שנעץ את עיניו בעיני ראש-הממשלה החזיר.

"זה היה מחזה-בלהות", סיכם אחד הי-אנשים, שהיו עדים למחזה שמסביב לי-שולחן-הממשלה. "לא היה צריך להפשיט את ידין, די היה באיום שהשמיע אריק, כדי שכל שרי-הממשלה יעשו סטיפטיז! מפחיד היה להסתכל על ההבורה הזאת. חוץ מתנועות מורחיות היה שם הכל. הם דברו אל הפרוטוקול והעיתונות. הממשלה הפסיקה להיות גוף ביצועי. היא הפכה לפרלמנט של שוק הכרמל."

היה זה ייגאל ידין עצמו שהומין את ההתקפה החריפה עליו.

ידין התחמם, תמיר בולם

כיד הממתין לרגע שבו יסעו הו-ריו לבית-הבראה כדי לערוך מסיבה לחברה, כך המתין סגן-ראש-הממשלה ייגאל ידין עד שחבר מיפלגתו, שרי-המי-ש

אה ושאר הרדיפות סובלים היהודים ממג-טליות מכווצת, מעוותת, נפחדת, תוקפנית. לכן יש להרגיע את הישראלים, להחליק את רגשותיהם, לעקר את פחדיהם, להת-ייחס אליהם באור-רוח.

אם אכן היתה זאת מטרתם של הסא-דאטים, הם הצליחו בכוחות משותפים, אף-שהתהליך המדיני של השלום לא התקדם השבוע במאומה, נוצרו תנאים נפשיים טובים יותר להתקדמות, גם בעניין הפלס-טיני.

הבמאי הגדול מקאהיר תרם לכך תרומה נכבדה מאד.

יחסים מרחביים וגרש השדים

כאשר השר הפלסטיני מופיע באופק, גוברת הקריאה למלאך המושיע ברמות המך חוסיין

מישפחת בני-האשם ממכה, מישפחת הי-נביא, ממלאה תפקיד מיוחד במינו בעור-לם הרוחני הציוני. בכל פעם כאשר השד הפלסטיני מרים את ראשו, ונראה כי הנהיגה הוא יבצע את זממו, מעלה הדמי-יון הציוני את השליט האשמי התורני כמלאך טוב, המגרש את השדים.

כך זה היה בראשית ימי השליטון הי-בריטי, כאשר הלך חיים וייצמן להיפגש בעקבה עם האמיר פייצל, בנו של השריף חוסיין ממכה, צאצא הנביא. אולם פייצל נכשל בניסונו להשתלט על סוריה, וטייר טת-ההסכם שלו עם וייצמן התבטלה אר-טומטית.

כך זה היה כעבור דור, כאשר אירחה הסוכנות היהודית בארץ את נכדו של אותו פייצל, המלך פייצל השני, שגורש (החשך בעמוד 49)